

(Част първа...)

Колко хубав е днешният ден! Всеки ден е голям дар от Бога за нашия живот. Зная, че имаш много проблеми, че сега, когато казвам, че денят е хубав, ти навярно се подготвяш да отидеш да вземеш изследванията си, ти си научил някои неприятни резултати, ти имаш проблеми с детето си, ти имаш финансови затруднения. Въпреки това всички ние, знаейки проблемите, признаваме и вярваме, че за всичко има мъдър план, че съществува Божията любов, която бди над нашия живот, покрива ни, защитава ни и всичко, което става, е за добро. С други думи, Бог го е направил по такъв начин, че да служи на нашия духовен възход и освещаване на живота, да ни помага да напреднем духовно, да имаме възход, да узреем, да укрепнем. Не става по друг начин.

Ще минем през много трудности, но въпреки това животът има красота, защото всички тези неща, които те терзаят и се биеш в гърдите, боли те и плачеш, ще видиш, че ще дойде момент, когато ще се зарадваш и ще видиш, когато погледнеш назад в живота си, че най-силните и значими моменти, които са те направили силен и са ти дали мъдрост, здраве, сила, зрялост, са тези трудни моменти, именно те са те накарали да се замислиш. В деня, в който всичко се търкулва гладко, никой не се замисля да си каже - днес съм много добре, много здрав, защо съм много здрав? Боже мой, какво искаш да ми покажеш с това здраве, което си ми дарил днес? Да не би да искаш да Ти благодаря? Да Те прославя? Боже мой, цял ден се замислям защо съм толкова здрав. Кой е направил това? Някога замислял ли си се защото си толкова добре? Когато например имаш пари, и имаш комфорт, сядал ли си да се замислиш и да кажеш, защо сега да имам пари, защо работите ми да вървят добре, защо да имаме клиенти в магазина? Ти не мислиш по този начин, защото в удобните и лесни моменти животът става някак плосък, лесен и не се замисляш. Когато обаче дойде някаква болка, изпитание, нещо, което те затруднява в живота, тогава започваш да се замисляш. Леле, боли ме главата, Боже мой, какво става? Веднага щом главата те заболи, се замисляш за главата, за твоето здраве и търсиш твоето изцеление. Когато толкова дни през годината не те боли, никой не помисли, че имаш глава - в деня обаче, в който имаш главоболие, тогава започваш да мислиш. Защото здравето не те кара да се замислиш, твоето добро състояние не те кара да се безпокоиш, а само когато дойдат тези трудности, които ни карат да изпитваме болка, това, което наричаме неприятни, скръбни неща, които ни смазват и притискат в живота – но в крайна сметка именно те укрепват човека, възраждат, правят го нов и го

обновяват.

Някога правих беседа с такова заглавие—Минават дните на живота и аз какво правя? Темата беше предварително обявена. Получих имейли от хора, които я бяха видели и ми казваха – отче, и ние бихме искали да чуем това. Ах, разбрах какво искате да кажете. Минават дните на живота ми и аз какво правя. Зная какво имате предвид, нищо не правя. Нищо не правим и губим дните си. Друго съобщение: отче, за мене ще кажете това, чийто живот се търкулва без никакъв смисъл и красота. Нищо не правя. Всички бяха почувствали, че тази тема ще ни изпълни с вини. И аз разбрах, че сред хората има огромно чувство за вина. Само да кажеш на някой- минаха годините и какво направихте? –и виждаш, че всички са мрачни и с въздишка казват: ах, какво направихме. Нищо не направихме. Минаха годините на живота и какво направихме. . . и аз казвам- не, бе, хора, темата не е това, не исках да ви кажа това нещо.

Когато отидох на беседата, в началото обясних, че не трябва да гледаш на живота и на годините, които са минали и които ще минат, с такова неприятно чувство, че са нещо много скръбно, меланхолично, което ще те изпълни с депресия. Защо? Ама какво направихме в живота си? Какво направихме ли? Твърде много неща. Ама направихме грешки. Е, разбира се, грешки правим. И кой ти каза, че в живота няма да направиш грешки? Да ти кажа и нещо- и какво стана, като направи грешка? Узря. Разбра грешката си, смири се, поправи се, покая се. Нима е толкова трагично да направиш грешка в живота? И какво стана? Именно тези грешки те направиха силен и мъдър човек. И сега можеш да говориш и даваш съвети, защото си изпитан от своя личен път, който е път между грешки и успеха; всичко има в живота. Когато едно дете се връща от училище, то казва– майко, татко, върнах се! Те казват: я да видя тетрадката ти! и виждаш например четири грешки, сгретило е някакво упражнение, на един тест е получил четворка, на друг двойка, скарваш му се малко, но вътрешно си казваш, тайно естествено: дете е, и това ще отmine, не може например в четвърти, пети и десети клас да бъде съвършено. Детето се учи. Ако знаеше, нямаше да ходи на училище. След като не знае, затова ходи на училище, и след като ходи, ще прави и грешки, ще има задрасквания, ще допуска грешки в някои упражнения. Ти не се учудвай, не се сепвай, такъв е животът. Животът ти е хубав, хубав е с всичко това, което си направил, защото всичко, което правиш, първо, Бог го следи и ти помага да се окаже за добро, и твоите грешки, страсти, гафове, дори грехове, Бог използва, за да те доведе чрез твоите прекеждия да намериш себе си, както довел блудния син чрез неговото блудство и прекеждия отново да намери себе си и пътя към дома.

Вярвам, че разбираш, че днес не ти казвам да преследваш грешките, не казах да се стремиш към тях, не казах да съгрешиш, за да намериш пътя към Бога. Не! А доколкото го има, доколкото това нещо става в живота, да, стават такива неща, грешки, всички правим грешки, погрешни избори, погрешни постъпки, погрешни мисли, погрешни движения, и кой не е направил грешки? Колко хубаво нещо е да разбереш това, да се смириш и да кажеш този съм, и аз правя моите грешки, малки и големи. Да, този съм, човек съм, Боже мой, ще ме удариш ли за това? Ще ме накажеш ли? И Бог казва: защо? защо да те ударя, след като животът ти се заквасва с тези грешки, в крайна сметка узряваш, обръщаш лицето си нагоре и казваш- Боже мой, помогни ми! След като тези

грешки ти помогнаха да придобиеш себепознание в живота, сега познаваш и разбираш себе си, и твоя брат, защото си изпитан.

Веднъж попитах един мой много добър приятел –филолог и важен учител в живота и в духовния живот, но и в уроците на живота- г-н Ганотис: кои бяха вашите духовни учители в живота? Вашите старци? Кои ви поучиха? От кого получихте духовна полза? И той ми каза- най-големият старец в моя живот бяха моите грехове и грешки. За първи път чух този отговор и разбрах, че той беше много точен, защото в крайна сметка тези, които ни поучават, са именно нашите грешки. От тях научаваме много. В живота обаче няма само грешки, има и много здрави неща, направил си хубави неща в живота си. Ако разбереш това, ще кажеш благодаря! на Бога.

Моля те, прогони скръбта от лицето си! Ще ми кажеш сега: лесно ли става? Както натискаме копчето? Не натискаме копчето, а променяме малко нашите помисли. Промени малко помислите си! Запей малко пети глас, като казва старец Йосиф в книгите си, ела да запеем пети глас, който е радостен и да ни обхване това радостно настроение, трети също е радостен и пълен с въодушевление и слава. И тъй, почувствай се по друг начин, погледни по друг начин, виж нещата по друг начин и сърцето ти ще ги чувства по друг начин. Направил си толкова хубави неща в живота! Създаде семейство – ти, ако не си, ще ти кажа, изчакай. Защото казваш дори семейство не съм създал! Веднага, веднага те обхваща горчивина и намираш за какво да се оплачеш. Не, бре, детето ми, не се оплаквай! Дори най-големия проблем, който имаш, можеш да го видиш по друг начин и пак да излезеш душевно по-утешен. Ще ми кажеш, че това е психологически трик, но не е психологически трик, а помощ за нашия ум, сърце, мисъл, помисли, т.е. когато променяме помислите, за да се промени начина, по който гледаме на живота.

Веднъж ми се обади един монах от Света Гора, който живееше в колиба, но имаше телефон, под колиба имам предвид, че нямаше няма ток, хладилник, електричество, печката е на дърва, светлината идва от свещите и газовите лампи. Той ми се обади да ми каже, че се запушила печката му, излизал дим в стаята и отварях прозорците и влизаше студ, но трябваше да ги отворя, за да излезе димът и тази миризма. Щях да се задуша! Докато се вайках -ето как се променил неговият помисъл и видял всичко по-добре – и седях в библиотеката, видях едно старо списание, на което имаше снимки с измъчени дечица в Сомалия, в Етиопия. Тогава разбрах, че на мене нищо ми няма, добре съм. Ако ще печката да е запушена, стаята да е пълна с дим, да има сажди и без малко да се задуша. Това, което смятал за трагично, същият човек, променяйки малко своя помисъл, погледнал на него по друг начин и казал- слава Богу!, добре, не сме като тези, които нямат нито какво да ядат, нито какво да пият, които умират всеки ден и ги гледаш мъртви на пътя, мъртви деца. Всичко е въпрос на вътрешна настройка. Очите ти трябва да се научат да гледат светлите цветове на живота и да не се залепят постоянно в черното, в сивото.

Ти обаче тръгваш натам, постоянно, идва ти да се вайкаш, да изпаднеш в меланхолия, за всичко да мърмориш. Е, не прави това! Освен ако ти харесва. Ако ти харесва и това ти дава някакъв смисъл в живота и казваш- на мене ми харесва винаги да съм така, защото другите ще ме съжаляват, ще се занимават с мене, като човек, който е измъчен, жертва на живота, изтерзан! Добре, ако смяташ, че твоята отговорност и задача в този живот е постоянно да се оплакваш - но не мисля, че Бог да ти е дал живота, за да живееш постоянно в ропот, скръб и оплаквания. Отърси ума си, надигни глава и кажи, не!

Нещата не е са така, ще ги видя по различен начин!

И тъй, ти си направил велики неща в живота си, например създал си семейство. Нима това е малко, за да се зарадваш? Ти ще ми кажеш-какво ще представя на Бога? Какво ще представиш ли? Твоето семейство. Ама, не водя духовна борба! Ама, това не е ли духовна борба? Ама, не ходя на църква от седем, когато вие отивате. Понятно е, че не можеш да отидеш от седем, както и аз не се събуждам в шест, за да готвя и в седем да отида на пазара, както ти отиваш. Не можем всички да правим едно и също. Бог и Неговата благодат, любов и помощ обаче влизат в твоите дела, Божията благодат се минава през твоите ръце и изпълва твоя дом и всички твои дела.

Една майка ми каза– какво правя?! Нищо не правя. Минават дните на живота ми, ставам сутрин, правя закуска, за мъжа ми, за децата, изпращам ги на училище, слагам им сандвич в чантата, след това отивам на пазара, пазарувам, минавам през банката да платя някои сметки, след това отивам да чистя, бърша, готвя, мия дрехи, гледя ризи, какво правя? Нищо. годините минаха ей-така! Ама не е така, й казах. Всичко това, което каза, нима не е важно? Не е ли значимо? Знаеш ли обаче какъв е проблемът? - че не правиш всичко това от сърце и животът ти не придобива смисъл от всичко това. Тези неща са станали досадни за теб, защото не се опитваш да почувстваш нещо значимо чрез тях. Действително, ако живееш механично и постоянно вършиш тези неща формално, като монотонни повторения, без да се радваш на това, без да обичаш, без да виждаш качество и красота във всичко това, тогава наистина са тежки и изморителни. Наистина ти идва да зарежеш всичко и се разкайваш за живота, който имаш. Но ако ги правиш с любов, ако, когато режеш хляба, за да направиш сандвич за детето си, кажеш – сега това хлебче, което държа, ще влезе в тялото му и ще стане плът на моето дете. Това хлебче ще стане негова плът. Това хлебче, Боже мой, направи го да бъде здраве на детето ми! Сещам се за блажена Матрона в Русия. Хората отивали при нея, тя прекръствала и благославяла вода и им давала благословена вода от своите ръце. Какво правила тази свята душа? Тя прекръствала водата, изворна, не светена вода, тя благославяла водата, и понеже го правила с такава любов от сърце и с молитва, тя давала обикновена вода и ставало чудо. Душите на хората се успокоявали и чувствали, че тази жена прави същите движения, които правят всички, но ги прави с благодат, любов, желание и обич към Бога и за спасението на всички хора.

Позволи ми да ти прочета нещо, което прочетох на една стена. На едно място беше написано: или любов или нищо! По-скоро беше Любов или нищо! Тоест животът не върви напред, ако нямаш силен копнеж, любов и радост за нещо. Тук споменавам любов в смисъл, че каквото и да правиш, трябва да влагаш цялото си сърце, желание и любочестие и тогава животът ти ще бъде много хубав. Сега например правя това предаване. Ако не искам, ако не мога, ако ми тежи да живея, ако нямам желание говоря, няма да мога да го правя.

Важно е да започваш деня си и да правиш това, което ти харесва, да ти бъде приятно и да казваш: то ме изпълва ме, удовлетворява, правя го с мерак! Това е дивното, че Бог е в тези неща, които изглеждат прозаични, банални, хлебчета, сандвичи и гладене на ризи. Да, Бог е във всичко това. Горко ни, ако вярваме в един бог, който е изолиран на облаците и се занимава с мене само по време на св. Литургия, по време на службата и в някои мигове, когато ще седна да кажа нещо пред Неговата икона. Бог е нашето дихание, Той е в нашето дихание, в сърцето ни, което тупти, в кръвта ни, която се движи, в нервна система, която дава живина на тялото, Бог е навсякъде и покрива

всичко. Затова е нужно да виждаш и да чувстваш Бога навсякъде в живота си. Е, това не е малко. Някой ми каза: „отивах на църква, слушах ви по пътя и се чувствах добре“. Ама Бог е и преди да влезеш в църква, тоест ти мислиш, че сега отивам в църквата да срещна Бога, а преди църквата какво срещаш? Нищото? Празното? Хаоса? В твоите ръце е, ако искаш да живееш присъствието на Бога и в часа, когато се изкачваш по стълбите, за да влезеш в храма, и преди да отидеш в храма, в дома ти, и в автомобила ти, и навсякъде. Това е богословието на живота, на делата, на преживяването, всичко е нужно. Определени пъти Бог се намира там, където не можеш да си представиш. Ти мислиш, че ще Го намериш някъде, но не Го намиращ там. Защо? Защото не отиваш подготвен с целия твой живот, а с едно магическо копче и казваш: след като отидох там, ще почувствам всичко! Няма да почувстваш всичко. Нужно е да го живееш и преди на друго място, да вложиш Бога навсякъде в живота си, в своята трапеза, сън, легло, баня, кухня, офис, библиотека, градината, в най-съкровени и лични моменти на живота, когато мислиш, плачеш, обичаш, молиш се, радваш се. Оттук, когато почувстваш това, в живота ти няма да им ден, който да не е превъзходен и хубав. Със скърби, изпитания, прекеждия, но ще вземем всичко това, тези помисли, ще ги променим и ще погледнем на живота така, както Христос го гледа и както Той ни е казал да го гледаме: за тези, които обичат Бога, всичко спомага да дойде нещо добро, т.е. някакъв хубав резултат.

[Следва продължение...](#)

Превод от

гръцки: Константин Константинов{jcomments off}